

Ordlista

Till uppdragskort om kroppsdelar & sinnena

De här begreppen kan vara bra att ha koll på när man ska göra uppdragskortet om kroppsdelar och sinnena.

Titta igenom ordlistan och gå igenom de begrepp som du tycker behövs på en nivå som passar din grupp.

Balansorgan

Balansorganet sitter i innerörat och består av tre olika bågar som innehåller sinnesceller och en vätska. När vi rör oss sätts vätskan i rörelse och retar sinnescellerna. Hjärnan tolkar informationen och gör att vi kan hålla balansen.

Blodkärl eller blodåder

Blodet i kroppen flyter fram i små rör som kallas blodkärl. Det största blodkäret heter stora kroppspulsådern eller aortan och börjar vid hjärtat. De allra tunnaste blodkärlen heter kapillärer. Man kallar ofta blodkärl för blodådror.

Bröstkorg

Revbenen bildar tillsammans bröstkorgen. Den skyddar till exempel lungorna och hjärtat.

Cell

Kallas ibland för kroppens byggsten. Hela kroppen består av celler. Cellerna är så små att det krävs mikroskop för att kunna se dem.

Däggdjur

Däggdjur diar sina ungar och nästan alla däggdjur föder också levande ungar. De däggdjur som bor på land har oftast päls och öron som sticker ut.

Färgseende

Människan kan se tre olika färger och alla kombinationerna av dem. Det finns djur som kan se fler färger än så och djur som inte kan se färg alls.

Hornhinna

Det yttersta lagret på ögat kallas hornhinna. Den är genomskinlig och skyddar ögat från skräp och beröring. Om man får skräp i ögat blinkar man direkt. Det är en reflex för att ögat ska hållas rent.

Kranium eller skalle

Huvudets skelett på djur och människor kallas kranium eller skalle. Ibland kallar vi döda människors kranier för döds skallar.

Leder

Skelettbenen sitter ihop med varandra med hjälp av leder. Lederna hålls ihop av starka töjbara band. De gör att du kan röra skelettbenen åt olika håll.

Lever

Levern är ett av kroppens största organ. Levern renar blodet och lagrar viktiga näringsämnen. I levern görs galla som hjälper till att bryta ner fett i maten.

Lungor

Lungorna ser till att kroppen får syre från luften och ser till att rester som koldioxid och vatten kommer ut från kroppen.

Matspjälkning

När maten bryts ner på vägen genom kroppen kallas det matspjälkning. Maten delas så att kroppen ska kunna ta upp näringen.

Nervcell

Nervceller finns överallt i din kropp, och de fungerar ungefär som telefonledningar. De skickar information mellan olika delar av kroppen och hjärnan så att du kan andas, känna, lukta, höra, röra dig och se. Nervcellerna skickar information med hjälp av elektriska signaler.

Njurar

Njurarna renar blodet och ser till att kroppen gör sig av med rester och vätska genom att tillverka kiss.

Pupill

Pupillen sitter i mitten på ögat och ser svart ut. I själva verket är det en öppning där ljuset kan ta sig in i ögat. Pupillen ändrar storlek beroende på hur mycket ljus ögat behöver släppa in.

Reaktionstid

Reaktionstiden är olika för olika människor. Den går att träna upp. Reaktionstiden är den tid mellan att man förstår att man ska reagera och att man reagerar.

Ryggradsdjur

Ryggradsdjuren är de djur som har en ryggrad inuti kroppen. Hit hör olika typer av fiskar, fåglar, kräldjur, groddjur och däggdjur.

Sinnesceller

Kroppen tar in impulser utifrån med hjälp av sinnesceller. I huden finns till exempel sinnesceller som kan känna av värme, tryck och smärta. I ögat finns sinnes-